

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členov senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a JUDr. Ľubice Filovej v právnej veci žalobcu **JUDr. M. C.**, zastúpeného JUDr. E. J., proti žalovanej **Sociálnej poisťovni, ústredie**, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej číslo 322-232-GC-04/2009 z 25. februára 2009, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 27. októbra 2009, č.k. 11S/72/2009-51, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre z 27. októbra 2009, č.k. 11S/72/2009-51, **p o t v r d z u j e**.

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd rozsudkom z 27. októbra 2009 zrušil rozhodnutie žalovanej číslo 322-232-GC-04/2009 z 25. februára 2009 podľa § 250j ods. 2 písm. d/ OSP a vec vrátil žalovanej na ďalšie konanie.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že žalovaná rozhodnutím č. 322-232-GC-04/2009 z 25. februára 2009 zamietla odvolanie žalobcu a potvrdila rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Nitra (ďalej len „pobočka“) č. 700-1111483208-GC04/08 z 23. októbra 2008,

ktorým tento prvostupňový správny orgán podľa § 144 ods. 1 a 2, § 152a zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z. z.“) a podľa § 178 ods. 1 písm. a) ôsmy bod zákona č. 461/2003 Z. z. v znení zákona č. 43/2004 Z. z. žalobcovi za mesiac september 2008 predpísal žalobcovi poistné na nemocenské poistenie v sume 1 466 Sk, poistné na starobné poistenie a príspevky na starobné dôchodkové poistenie v sume 9 385 Sk, poistné na invalidné poistenie v sume 3 132 Sk, poistné na poistenie v nezamestnanosti v sume 1 048 Sk, poistné na úrazové poistenie v sume 418 Sk, poistné na garančné poistenie v sume 135 Sk a poistné do rezervného fondu solidarity v sume 2 477 Sk, spolu 18 061 Sk.

Krajský súd mal za preukázané, že pobočka žalovanej v Nitre vykonala kontrolu platenia poistného na nemocenské poistenie, starobné poistenie, invalidné poistenie, úrazové poistenie, garančné poistenie, poistenie v nezamestnanosti a platenia poistného do rezervného fondu solidarity žalobcom za zamestnancov za mesiac september 2008. Na základe vykonanej kontroly rozhodnutím z 23. októbra 2008 predpísala žalobcovi dlžné poistné a príspevky vo výške 18 061 Sk, t.j. 599,51 Eura. Žalobca dňa 1. decembra 2008 zaplatil poistné a príspevky na starobné dôchodkové sporenie za september 2008 v sume 1 215 Sk, t.j. 40,32 Eura. Žalovaná sa s takto vykonanou úhradou poistného ako odvolací správny orgán vysporiadala tak, že v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedla, že uvedená suma už nebude od účastníka konania vymáhaná, a odvolaním napadnuté rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu potvrdila. Keďže v čase vydania rozhodnutia žalovanej bola dlžná suma poistného nižšia, ako ju predpísala k úhrade pobočka, krajský súd dospel k záveru, že žalovaná mala rozhodnutie pobočky zmeniť a túto okolnosť považoval za jeden z dôvodov pre zrušenie rozhodnutia žalovanej. Za dôvod na zrušenie rozhodnutia žalovanej krajský súd považoval aj jeho nepreskúmateľnosť, lebo z neho nie je zrejmé, za koľkých zamestnancov bol žalobca ako zamestnávateľ povinný odvádzať poistné a príspevky a z akých vymeriavacích základov.

Rozsudok krajského súdu napadla včas podaným odvolaním žalovaná, v ktorom navrhla, aby najvyšší súd rozsudok krajského súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Namietala, že prvostupňové rozhodnutie v spojení s odvolacím rozhodnutím žalovanej je dostatočne určité a preskúmateľné. Z rozhodnutia pobočky možno zistiť, ktoré skutkové okolnosti boli dôvodom na vydanie rozhodnutia, aké právne povinnosti vyplývajúce zo zákona č. 461/2003 Z. z. porušil zamestnávateľ tým, že neodviedol poistné na sociálne

poistenie a príspevky na starobné dôchodkové sporenie v lehote ustanovenej zákonom. Poukázala na prílohu prvostupňového rozhodnutia, ktorá obsahuje v tabuľkovej časti uvedené obdobie, za ktoré je dlžná suma poistného a príspevkov predpísaná v členení na jednotlivé druhy poistenia, dátum splatnosti poistného a príspevkov a dlžné poistné a príspevky spolu. Dlžná suma poistného a príspevkov za mesiac september 2008 sa zhoduje s poistným a príspevkami, vykázanými žalobcom ako zamestnávateľom v mesačnom výkaze poistného a príspevkov, ktoré predložil žalobca pobočke žalovanej. Z tohto výkazu a jeho prílohy vyplýva, že zamestnávateľ odvádzal poistné a príspevky za 7 zamestnancov. Za správnosť vyplnenia mesačných výkazov zodpovedá sám zamestnávateľ. Námietka žalobcu voči nepreskúmateľnosti jej rozhodnutia, ktorú zohľadnil krajský súd, by bola opodstatnená len za predpokladu, ak by pobočka Sociálnej poisťovne predpísala, a druhostupňový orgán by potvrdil sumu poistného a príspevkov v inej výške, ako uviedol sám žalobca v mesačných výkazoch poistného a príspevkov. Žalovaná ako odvolací orgán doplnila v odôvodnení napadnutého rozhodnutia údaj o tom, že pobočka žalovanej predpísala dlžné poistné a príspevky na základe mesačného výkazu poistného a príspevkov, ktoré vyplnil a predložil sám zamestnávateľ. Dôvodom predpísania poistného a príspevkov bola skutočnosť, že poistné a príspevky za mesiac september 2008 žalobca neuhradil vôbec; fyzická kontrola u zamestnávateľa vykonaná nebola.

Žalovaná ďalej poukázala na to, že pri preskúvaní rozhodnutia pobočky vychádzala ako odvolací orgán z právneho ako aj skutkového stavu platného v čase vydania prvostupňového rozhodnutia. Je toho názoru, že ani nemohla posudzovať napadnuté rozhodnutie podľa právneho a skutkového stavu platného v čase vydania druhostupňového rozhodnutia, pretože ako odvolací orgán nerozhodovala o predpísaní dlžnej sumy, ale o odvolaní voči predpísaniu sumy, ktorú bol žalobca dlžný v čase vydania prvostupňového rozhodnutia. Žalobca zaplatil poistné a príspevky za september 2008 v sume 1 215 Sk (40,34 Eura) až po vydaní rozhodnutia pobočky žalovanej, a preto žalovaná vo svojom rozhodnutí túto skutočnosť uviedla s poznámkou, že uvedená suma už nebude od účastníka konania vymáhaná. Žalobca mal vedomosť o tom, že je povinný ako zamestnávateľ platiť poistné a príspevky včas a v správnej sume, v súlade so zákonom predkladal mesačné výkazy poistného a príspevkov, mal vedomosť o tom, akú sumu poistného a príspevkov, z akého vymeriavacieho základu, za koľkých zamestnancov mal v lehote ustanovenej zákonom odvádzat'. Taktiež mal vedomosť o tom, že po vydaní prvostupňového rozhodnutia uhradil časť dlžného poistného a príspevkov s presnou špecifikáciou obdobia. Žalovaná sa preto

nestotožnila s právnym názorom krajského súdu, že v danom prípade mala ako odvolací orgán zmeniť rozhodnutie pobočky Sociálnej poisťovne tak, že dlžnú sumu poistného mala znížiť o sumu 1 215 Sk (40,34 Eura).

Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovanej navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdil ako vecne správny a žalobcovi priznal náhradu trov odvolacieho konania, ktorých výšku v odvolaní nevyčíslil. Uviedol, že z napadnutého rozhodnutia žalovanej nie je zrejmé z čoho pri výpočte poistného a príspevkov vychádzala, teda z akých vymeriavacích základov a za koľkých zamestnancov bol žalobca ako zamestnávateľ povinný odvádzať poistné a príspevky. Poukázal tiež na to, že pokiaľ žalovaná za situácie, keď v čase vydania jej rozhodnutia bola dlžná suma nižšia ako suma predpísaná pobočkou žalovanej nezmenila prvostupňové rozhodnutie, ale ho potvrdila a zároveň zmenila jeho odôvodnenie, tento postup je v rozpore so zákonom. Na základe rozhodnutia žalovanej by bolo od žalobcu vymáhané dlžné poistné za mesiac september 2008 vo výške 599,91 € (18 061 Sk).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu odvolania bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 OSP a dospel k záveru, že odvolaniu nemožno vyhovieť.

Predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej o predpísaní poistného na nemocenské poistenie, starobné poistenie, invalidné poistenie, úrazové poistenie, garančné poistenie, poistné na poistenie v nezamestnanosti, do rezervného fondu solidarity a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie za mesiac september 2008.

Podľa § 209 ods. 1 druhej vety zákona č. 461/2003 Z. z. rozhodnutie musí byť v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného skutočného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

Podľa § 209 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z.z. výrok obsahuje rozhodnutie vo veci s uvedením ustanovenia právneho predpisu, podľa ktorého sa rozhodlo, prípadne aj rozhodnutie o povinnosti nahradiť trovy konania. Ak sa v rozhodnutí ukladá účastníkovi konania povinnosť na plnenie, organizačná zložka Sociálnej poisťovne určí pre ňu lehotu.

Podľa § 209 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. v odôvodnení rozhodnutia organizačná zložka Sociálnej poisťovne uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bola vedená pri hodnotení dôkazov a pri použití právnych predpisov, na ktorých základe rozhodovala.

Podľa § 195 ods. 1 a 2 zákona č. 461/2003 Z.z. organizačná zložka Sociálnej poisťovne pred vydaním rozhodnutia postupuje tak, aby presne a úplne zistila skutočný stav veci, a na ten účel obstará potrebné podklady na rozhodnutie. Podkladom na rozhodnutie sú najmä podania, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania, dôkazy, čestné vyhlásenia, ako aj skutočnosti všeobecne známe alebo známe organizačnej zložke Sociálnej poisťovne z jej činnosti.

Podľa § 218 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. odvolací orgán preskúma napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu. Ak je to nevyhnutné, doterajšie konanie doplní, prípadne zistené nedostatky odstráni.

Podľa § 218 ods. 2 zákona č. 461/2003 ak sú na to dôvody, odvolací orgán rozhodnutie zmení alebo zruší, inak odvolanie zamietne a rozhodnutie potvrdí.

Skutočnosť za koľkých zamestnancov bol zamestnávateľ povinný odvádzať poisťné a príspevky, z akého vymeriavacieho základu vychádzal a v akej výške, je podkladom rozhodnutia a v zásade by mala vyplývať z rozhodnutia o predpísaní poisťného. Z odôvodnenia rozhodnutia žalovanej však vyplýva, že dlžné poisťné bolo žalobcovi predpísané na základe mesačných výkazov poisťného a príspevkov, ktoré vyplnil a predložil sám žalobca a že žalobca neodviedol poisťné vôbec. Výška poisťného a príspevkov za september 2008, ktorú bol žalobca povinný platiť a ktorú vo výkaze sám uznal, nebola sporná. Vzhľadom na túto okolnosť odvolací súd na rozdiel od krajského súdu dospel k záveru, že odkaz na žalobcom podaný mesačný výkaz poisťného a príspevkov bol v danom prípade dostatočný a z tohto hľadiska bolo rozhodnutie žalovanej preskúmateľné.

Žalovaná v odvolaní namietala, že ako odvolací orgán vychádzala z právneho ako aj skutkového stavu platného v čase vydania prvostupňového rozhodnutia a že nemohla posudzovať napadnuté rozhodnutie podľa právneho a skutkového stavu platného v čase vydania druhostupňového rozhodnutia, pretože ako odvolací orgán nerozhodovala

o predpísaní dlžnej sumy, ale o odvolaní voči predpísaniu sumy. Tento jej záver je v priamom rozpore s § 195 ods. 1 a 2 a § 218 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z., v zmysle ktorých mala rozhodnutie pobočky preskúmať v celom rozsahu a mala zohľadniť okolnosť, že žalobca medzičasom časť dlžného poistného zaplatil.

Z uvedeného dôvodu po zistení, že v priebehu odvolacieho konania došlo k čiastočnej úhrade dlžného poistného, žalovaná mala v súlade s § 218 ods. 2 zák.č. 461/2003 Z.z. rozhodnutie pobočky zmeniť. Pokiaľ tak neurobila a rozhodnutie pobočky potvrdila, jej rozhodnutie je nezákonné a preto nepochybil krajský súd, keď rozhodnutie žalovanej zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie. Tvrdenie žalovanej v odôvodnení preskúmaného rozhodnutia, že poistné, ktoré žalobca zaplatil 1. decembra 2008, od neho už nebude vymáhané, je irelevantné; podkladom pre výkon rozhodnutia je totiž výroková časť vykonávaného rozhodnutia.

Vzhľadom na uvedené dôvody odvolací súd rozsudok krajského súdu podľa § 219 OSP potvrdil.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 250k ods. 1 a § 151 ods. 2 OSP a žalobcovi napriek úspechu v odvolacom konaní ich náhradu nepriznal, lebo ich výšku nevyčísľil najneskôr do troch dní od vyhlásenia tohto rozsudku.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 24. novembra 2010

JUDr. Viera Nevedelová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Anna Koláriková